C/2024/4218

24.7.2024

Presidentti Mohamed Bazoumin laiton pidätys Nigerissä

Euroopan parlamentin päätöslauselma 23. marraskuuta 2023 presidentti Mohamed Bazoumin laittomasta pidätyksestä Nigerissä (2023/2980(RSP))

(C/2024/4218)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että demokraattisesti valittu Nigerin presidentti Mohamed Bazoum sekä hänen vaimonsa ja poikansa pidätettiin laittomasti 26. heinäkuuta 2023 kenraali Abdourahamane Tchianin johtaman sotilasvallankaappauksen yhteydessä; ottaa huomioon, että sotilasjuntta hajotti vaaleilla valitun hallituksen;

B. ottaa huomioon, että presidentti Bazoum on siitä lähtien ollut perheensä kanssa vankina virka-asunnossaan epäedullisissa oloissa, joissa ei ole riittävästi ruokaa tai sähköä ja mahdollisuudet saada sairaanhoitoa ovat rajalliset;

C. ottaa huomioon, että presidentti Bazoumin ja hänen perheensä laittomalla vangitsemisella pyritään painostamaan häntä eroamaan tehtävästään; ottaa huomioon, että juntta on ilmoittanut asettavansa presidentti Bazoumin syytteeseen ”maanpetoksesta” ja ”valtion turvallisuuden heikentämisestä”, jotka ovat rikoksia, joista voidaan määrätä kuolemanrangaistus;

D. ottaa huomioon, että tämä on kuudes vallankaappaus Länsi-Afrikassa vuodesta 2020 alkaen; ottaa huomioon, että Niger, Mali ja Burkina Faso ovat tehneet keskinäistä puolustusta koskevan sopimuksen, joka velvoittaa allekirjoittajat avustamaan toisiaan, jos niitä vastaan hyökätään;

E. ottaa huomioon, että juntta on pidättänyt mielivaltaisesti ministereitä, virkamiehiä ja siviilejä ja hyökännyt kriittisiä tiedotusvälineitä ja rauhanomaisia mielenosoittajia vastaan;

F. ottaa huomioon, että juntta on kieltäytynyt ECOWASin sovinnonvälitystoimista; ottaa huomioon, ettei näköpiirissä ole uskottavaa poliittista siirtymäprosessia;

G. ottaa huomioon, että turvallisuustilanne on heikentynyt ja jihadistien hyökkäykset ovat lisääntyneet entisestään vallankaappauksen myötä ja sen jälkeen, kun juntta päätti vaatia, että aseellisten ryhmien vastaisessa taistelussa yhteistyötä tekevät ranskalaiset joukot lähtevät maasta; ottaa huomioon, että EU on keskeyttänyt suurimman osan kehitys- ja sotilaallisesta yhteistyöstään Nigerin kanssa;

H. ottaa huomioon, että humanitaarinen tilanne on vakava ja että 4,3 miljoonaa ihmistä tarvitsee humanitaarista apua;

1. tuomitsee jyrkästi 26. heinäkuuta 2023 tehdyn sotilasvallankaappauksen; kehottaa vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta presidentti Bazoumin ja hänen perheensä sekä kaikki mielivaltaisesti pidätetyt henkilöt ja luopumaan presidenttiä vastaan nostetuista syytteistä;

2. vaatii palauttamaan demokraattisesti valitun Mohamed Bazoumin viipymättä Nigerin presidentiksi ja palaamaan välittömästi perustuslailliseen järjestykseen;

3. kehottaa junttaa kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja takaamaan sananvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden;

4. kehottaa neuvostoa panemaan täytäntöön Nigerin juntan johtajiin kohdistuvat pakotteet ja pitää myönteisenä budjettituen ja turvallisuusyhteistyön keskeyttämistä ja humanitaarisen avun jatkamista; suhtautuu myönteisesti ECOWASin päätökseen määrätä talous- ja rahoituspakotteita;

5. ilmaisee täyden tukensa ECOWASin pyrkimyksille löytää poliittinen ratkaisu sovinnonvälityksen avulla;

6. on erittäin huolissaan Nigerin ja alueen turvallisuus-, ihmisoikeus- ja humanitaarisesta tilanteesta; pitää valitettavana, että vallankaappaus on vakavasti vaarantanut Nigerin demokraattisen, turvallisuutta koskevan ja taloudellisen edistyksen;

7. on huolissaan keskinäistä puolustusta koskevan sopimuksen mahdollisesta käytöstä;

8. korostaa, että terrorismi kaikkialla Sahelin alueella heikentää demokratian lujittamista ja oikeusvaltioperiaatetta; on huolissaan Venäjän pyrkimyksistä lisätä läsnäoloaan Sahelissa alueellisen vakauden ja demokratian kustannuksella;

9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ECOWASille ja Afrikan unionille.